

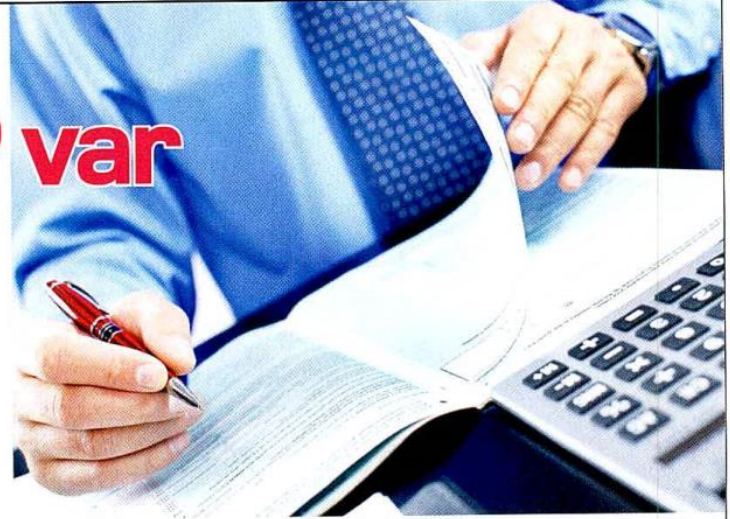

PARA | HABER

Sırada OVP var

TCMB, politika faizini 625 baz puan artırarak yüzde 24'e çıkardı. Enflasyon riskine karşı "önden yüklemeli" faiz kararıyla TL değer kazandı. Ekonomistlere göre kararın döviz kuruna gerçek etkisi OVP açıklandığında görülecek...

HÜLYA GENÇ SERTKAYA / hulya.genc@paradergi.com.

FIYAT istikrarını desteklemek amacıyla güçlü parasal sıkılaştırmaya giden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), politika faizi olan 1 haftalık repo ihale faizini 625 baz puan artırarak yüzde 24'e yükseltti. TCMB'nin diğer politika araçları olan gecelik borçlanma ve borç verme faizleri, politika faizindeki artışla beraber sırasıyla yüzde 22.50 ve yüzde 25.50 oldu. TCMB'nin piyasa beklentilerinin üzerine çıkarak aldığı faiz kararı, enflasyona karşı "önden yüklemeli faiz artırımını" olarak yorumlandı. TCMB'nin kararının ardından dolar ilk tepki olarak 6.55'ten 6.01 TL'ye indi. TL euro karşısında ise 7.62'den 7.00'a gerileyerek sert reaksiyon gösterdi.

Enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşun kararlılıkla sürdürüleceğinin altını çizen TCMB, yeni adım için yine kapağı açık tutarak, "İhtiyaç duyulması halinde parasal sıkılaştırma yapılabilir" ifadelerini kullandı.

Merkez Bankası ayrıca, halihazırda gecelik vadede gerçekleştirilen fonlamanın 14 Eylül 2018'den itibaren haftalık vadede yapılmasına başlanacağını, fonlamanın tamamının haftalık vadede yapılması için bir haftalık geçiş süreci öngörüldüğünü duyurdu. Bilindiği üzere Merkez Bankası, 3 Eylül'de açıklanan Ağustos ayı enflasyon verilerinin ardından yaptığı açıklamada faiz artışının sinyalini vermiş, fiyat istikrarını desteklemek amacıyla PPK toplantısında parasal duruşun yeniden şekillendirileceğini kaydetmişti.

OVP 20 EYLÜL'DE AÇIKLANACAK

Kurun ekonomide yarattığı tahribatın faizden çok daha yüksek olduğunun altını çizen ekonomistler, faiz artışı kararı her ne kadar

doların 6 TL'nin altına inmesine yetmese de, TL üzerinde oluşan bozulmanın önüne geçtiği görüşünde. Ekonomistlere ve iş dünyasına göre faiz artışının döviz kuruna gerçek etkisi OVP açıklandığında görülecek. Öte yandan, faizin doğru silah olmadığını, kurlara kalıcı etkisi olmayacağını, özellikle enflasyonda yukarı yönlü bir harekete neden olacağına işaret edenler de var.

Merkez Bankası'nın enflasyonla mücadele konusunda para politikası alanında gerekli gördüğü adımı attığını vurgulayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Merkez Bankası'nın son kararının ardından "bağımsızlık" tartışmalarının kapandığını altını çizdi. "Şimdi sıra enflasyonla mücadele, sürdürülebilir ve sağlıklı büyüme, cari açığın düşürülmesi konularında üç yıllık iş planımız olan Orta Vadeli Program'ın (OVP) açıklanmasında.

OVP'yi 20 Eylül'de açıklayacağız. Gerçekçi makro hedefler ortaya koyacağız. Ekimden itibaren enflasyonda da dengelenme ve aşağı yönlü trendi gözlemleyeceğiz" dedi.

"MERKEZ BU SEFER ÜSTTEN ŞAŞIRTTI"

Piyasaların Merkez Bankası'ndan 400-500 baz puan aralığında faiz artışı beklediği dönemde TCMB'nin önden yüklemeli şok karar olduğunu söyleyen Gedik Yatırım Yatırım Danışmanlığı Müdür Yardımcısı Beste Naz Süllü, TCMB'nin piyasaları bu sefer üstten şaşırttığını vurguladı. TCMB'nin bozulan fiyat istikrarı görünümünü desteklemek amacıyla güçlü bir parasal sıkılaştırmaya başvurmak zorunda kaldığını belirten Süllü, "Mevcut durumda yüzde 17.9 olan Ağustos ayı TÜFE'nin Eylül ve Ekim aylarında da yükselmesi ve bu yükselişin kış aylarında kalması bekleniyor. Hatta yüzde 20'nin

Ekonomist Murat SAĞMAN / Bilgi Üniversitesi Öğretim Görevlisi

"Faiz kararı yeni OVP ile desteklenmeli"

TCMB, faiz kararıyla hem mevcut enflasyona hem de Eylül ayındaki enflasyon beklentisine göre önden yüklemeli bir faiz artışına gitti. Eylül'de yıllık enflasyon büyük bir ihtimalle yüzde 20-21'lere çıkacak. Ekim sonuna kadar toplantısı olmayan TCMB, gelecek enflasyona göre adım atarak 625 baz puanlık artış yaptı. Artış oranı çok yüksek gözükse de aslında

TCMB faizi reel olarak 475 baz puan artırdı. Çünkü Merkez Bankası'nın son dönemde kullandığı faiz üst bandı yüzde 19.25'ti. Bu da son dönemde TCMB fonlamanın tamamını oluşturuyordu. Gerekli zaman ek 150 baz puanı da kullanabilecek. TCMB'nin faiz kararı kurun volatilitasını azaltır, kuru biraz sabitleştirir. Ama bunun yeni OVP ile mutlaka desteklenmesi lazım. Faiz

artışları bir miktar maliyet artışını da beraberinde getirecek. Son dönemde zaten kredi faizleri yüzde 30 seviyelerinde, mevduat faizleri yüzde 22-23'e çıkmıştı. Aslında TCMB burada piyasa ayarlaması yaptı.

Beste Naz SÜLLÜ / Gedik Yatırım Yatırım Danışmanlığı Müdür Yardımcısı

“Enflasyonu kontrol altına alana kadar reçete”

Merkez Bankası kararı doğru ve yerinde olmakla birlikte ‘mevcut ve beklenen enflasyonun’ önüne geçti. Merkez Bankası elindeki envanterler dolayısıyla piyasadaki en etkin ve doğru enflasyon tahmini gerçekleştirebilir. Bu ölçüde gerektiği zamanda gereken hamleyi yapmazsa bu şekilde önden yüklemeli faiz artışları yapmak zorunda kalabilir. Bu kararlarla kredibilitesine katkı yaptı. Verim eğrisinin uzun vadeli tarafında düşüş

görmeye başlayabiliriz. Türk varlıkları üzerindeki volatilitenin azalacağını söyleyebiliriz. Şimdi ise sırada bu hafta açıklanması beklenen OVP var. Şayet TCMB PPK toplantısında piyasayı üst taraftan değil de alt taraftan şaşırtsaydı OVP'nin de kredibilitesi zarar görebilir ve piyasada etkileyici olmazdı. Son kur şoklarından sonra gördük ki kurun ekonomide yarattığı tahribat faizden çok daha yüksek oldu. Faiz artışının

döviz kuruna gerçek etkisini, hükümetin hazırladığı ve açıklayacağı OVP ortaya çıkaracak. Şayet enflasyonu kontrol altına alabilirsek faizler elbet bir süre sonra düşüşe geçecek. Bu nedenle enflasyonu kontrol altına alana kadar acı reçetemiz geçici olarak yazık ki yüksek faizler olacak.

üzerine çıkması beklenen enflasyonun bu seviyeyi aşacağına neredeyse kesin gözle bakılıyor. Dolayısıyla sadeleşme politikaları çerçevesinde tek faiz kullanmayı hedefleyen TCMB politika faizini yüzde 24'e çıkartıp, kötü/zor zaman faizi olarak nitelendirdiğimiz gecelik borç verme faizini de yüzde 25.5 olarak tanımladı. Aslında TCMB kur hareketinden ötürü yüzde 19.25 olan gecelik borç verme faizinden piyasayı fonluyordu. Yani teknik olarak kullandığı faizden 475 baz puan artış yapmış oldu.”

“CARİ ORANLAR HIZLA DÜŞÜRÜLMELİ”

Merkez Bankası'nın aldığı kararlar piyasadaki teknik faizle kendi resmi faizini eşitlemiş olduğuna dikkat çeken Süllü, son zamanlarda bankaların likidite ihtiyaçlarına göre mevduata uyguladıkları faizlerin yüzde 20'den başlayarak geniş bir aralığa yayıldığını ve piyasada yüzde 26-27'lere kadar çıktığını vurguladı.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)

Başkanı Nail Olpak, iş dünyası temsilcileri olarak, piyasada cari faiz oranlarından ciddi anlamda rahatsızlık duysalar da diğer taraftan piyasa faizleriyle arası tamamen açılmış bir Merkez Bankası faiz oranının anlamını yitirdiğine işaret etti. Merkez Bankası'nın aldığı bu kararın TL'deki volatiliteye olumlu etki edeceğini söyleyen Olpak, “Bu noktada, zor olmakla birlikte, piyasada cari faiz oranlarının hızla düşürülmesi ve kurlardaki dalgalanma ve yüksek seviyenin bir an önce kontrol altına alınması gerektiğine inanıyoruz” dedi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdağ, TCMB'nin, faiz artışı ile piyasaya zorunlu aşısını yaptığı vurgulayarak, sıradaki karma aşının ise OVP olduğunu ifade etti. Avdağ, “Merkez'in bu hamlesi, reel sektör için asıl anlamını OVP hedefleri ile birlikte okunduğunda kazanacaktır” dedi.

“Finansal istikrar, üretim hayatında da istikrar demektir” diyen İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ise, Merkez Bankası'nın aldığı kararın finansal istikrarın yeniden tesisine katkı yapacağını ümit ettiklerini kaydetti.

Tonguç ERBAŞ / Ahlatıcı Yatırım Genel Müdür Yardımcısı

“Gözler OVP'ye çevrildi”

Açıklama metninde enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşun kararlılıkla sürdürüleceği ve ihtiyaç duyulması halinde ilave parasal sıkılaştırma yapılabileceğinin mesajı verildi.

Açıklanan bu sonuçla kredibilite anlamında olumlu bir adım atan TCMB'nin bu kararı sonrası CDS kredi risk swapında yüzde 10'a yakın düşüş meydana gelirken kurda da 6.00 seviyesi test edildi. Bu karar sonrası gözler OVP'ye çevrildi. Enflasyonla ve döviz kurundaki yükselişle mücadele anlamında kararlı olacağı sinyali veren TCMB ile birlikte OVP'de ortaya rasyonel, kararlı ve uygulanabilir hedefler, piyasalara verilecek güvenin güçlenmesi adına atılacak bir başka adım olacak.

Gelişmelerin bu şekilde gerçekleşmesi durumunda kurda önümüzdeki süreçte 6.00 veya daha düşük seviyelere, uzun vadeli enflasyon beklentilerinde daha aşağı beklentilere yönelim gündeme gelebilecek.

Ekonomist Hikmet BAYDAR / 3. Göz Danışmanlık CEO'su

“Faiz doğru silah değil”

6.25 puanlık faiz artışı piyasa beklentilerine göre oldukça abartılı. Bu hareketi daha önce de gördük ve kurlara etkisinin ne olduğu açıkça ortada. Kısacası piyasa beklentisinin üzerinde faizi arttırmak teorik anlamda kurları düşürür diye beklense de piyasa gerçeği böyle değil. O yüzden artırımları son derece gereksiz görüyorum. Sorun manipülasyon kaynaklı kur hareketi ise tedbiri bu değil.

Normal piyasa koşullarında piyasa faize duyarlı ise bu hareketin etkisi olabilir. Oysa faizlerin düşüklüğünden dolayı kur artışı yaşanmıyor. Karara piyasa şaşırmış olsa da doların 6'nın altına bile düşmemesi oldukça düşündürücü. Kurlara kalıcı etkisi olmayabilir. Ancak ekonomiye ciddi zararlar verecek diye düşünüyorum. Özellikle enflasyonda yukarı yönlü bir hareket görebiliriz. Kaldı ki bu faizlerle

birçok firma dönemeyebilir. Yüksek faiz TL maliyetini artırmaktadır. Herkes kurdaki oynaklıklardan dolayı TL'yi terk ederek döviz geçme eğilimine geçmişse, kurumların aldığı tedbirleri ciddi sorgulamak lazım. Bu hareket TL likiditesini azaltmamakta sadece maliyeti artırmaktadır.

Istanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı
Erdal Bahçivan

“Finansal istikrar, üretim hayatında da istikrar demektir”

HABER MERKEZİ - İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulunun (PPK) faiz kararına ilişkin olarak bir açıklamada bulundu. “Finansal istikrar, üretim hayatında da istikrar demektir” diyen **Erdal Bahçivan**, şu değerlendirmede bulundu:

“Öngörülebilirlik, ekonomimizin ve üretim hayatımızın olmazsa olmazlarından biridir. Bugüne kadar hep savunageldiğimiz finansal istikrar, biz sanayicilerin üretim sürecinde en çok ihtiyaç duyduğu öngörülebilirliğe büyük katkı yapar. İşin özü şudur: Finansal istikrar, üretim hayatında da istikrar demektir. İşte bu açıdan Merkez Bankamızın bugün aldığı kararın, finansal istikrarın yeniden tesisine katkı yapacağını ümit ediyoruz.”